

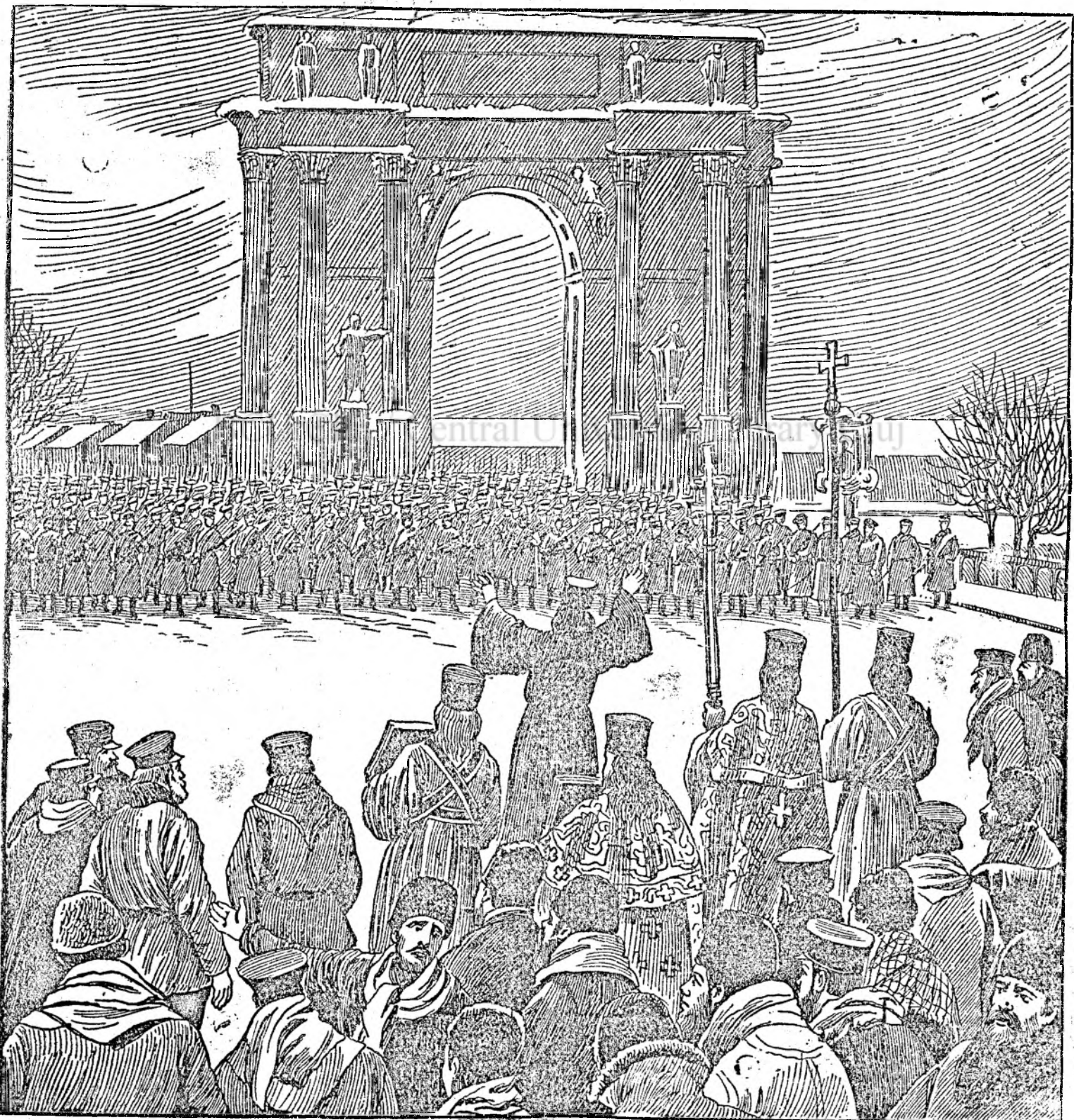
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
 se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Muncitorii și soldații în Petersburg.

Iubiții noștri cetitori cunosc întâmplările revoluționare din S.-Petersburg. Duminică în 22 Ianuarie c. după-ce în biserici s'a isprăvit slujba d-zecască, zeci de mii de lucrători, având în frunte câțiva preoți, au plecat, pe mai multe ulițe spre palatul de iarnă a Țarului, voind a-l da acestuia o rugare.

Lucrătorii au mers pacinici, dar soldații le-au stat în cale și i-au provocat să se oprească și să se respire. Lucrătorii n'au voit.

Atunci soldații au folosit armele și așa s'au încăierat.

Încăierarea a fost grozavă pentru sărmanii lucrători, căci au căzut cu sutele, morți și răniți.

Ilustrația noastră ne arată întâlnirea lucrătorilor cu soldații la arcul de triumf (poartă) Narva, ridicat în aducerea aminte a învingerii asupra lui Napoleon I. În față, lângă arc sunt înșiruiți soldații, spre cari se apropie lucrătorii,

cu preoții. Preoții sunt în ornat bisericesc cu cruci în mână și cu icoane sfinte. Intre ei, mai în frunte, este părintele Gapon, care împărtășește binecuvântare.

Gapon, un prieten al lucrătorilor, a lucrat mult pentru a îmbunătăți soarta acestora și la sfatul lui au plecat lucrătorii la Țar, dar, apoi, cum știm, au pățit-o rău.

De preste săptămână.

După-ce Tisza a abzis, a fost chemat la Maiestatea Sa în Viena contele Andrassy și l-a însărcinat să pertracteze cu fruntașii politici. Andrassy a mers săptămâna aceasta de nou la Viena.

In Rusia se continuă încă tuiburările; au fost ciocniri cu poliția și miliția în mai multe părți.

In Mangiuria pe câmpul de războiu n'au fost decât ciocniri mai mici. Generalul Gripenberg a fost chemat acasă și se zice, că va fi rechemat și comandantul Kuropatkin.

In Sârbia este de nou criză ministerială; ministrul Pasici a abzis.

Căsătorii încrucișate.

Dragii mei Români!

Ne aflăm în cășlegi sau carnaval sau farșang, cum le numesc unii. Au trecut sărbătorile: Crăciunul, Anul Nou și Boboteaza. La Anul Nou se desleagă luminile de pot porni pețitorii. Pot să pornească, nu-i vorba, că cășlegile sunt lungi; de multă vreme nu au fost așa lungi.

Cu câtă sărăcie, ce a băntuit în întreagă țeară, anul trecut, totuși se vor face ospețe, că doar' însuratul, măritatul și moartea vin pe neașteptate. Feciorul se însoară, când i-se nimerește norocul, fata se mărită când îi vine orînda, ear' moartea vine când n'ai alte zile de trăit. Acestea toate vin pe neașteptate, mai curînd sau mai târziu.

Jurămintele, legăturile înaintea altarului se încep, că fără binecuvîntarea lui D zeu nu e ospet, nici căsătorie, ci sărăcie, vrajbă și blăstem.

Deosebirea între cele două confesiuni: unit și neunit, e mică, la ce nici nu trebuie să ne uităm, că Români suntem: de legea românească, cum zic cei mai mulți țărani, necunoscînd nici o deosebire între unit și neunit. Căsătoriile dar' între confesiunile noastre se fac fără piedecă.

Devisa, ținta noastră e: Român cu Român. De aceasta ar trebui să ne

ținem, că e sfîntă înaintea noastră. Durere, se află și între noi unii cari strică această țintă, nu se țin de ea, fiind amăgiți și orbiți de unii și alții. Sînt însă unii dintre noi cari fac căsătorii încrucișate: feciorii își iau de soție pe fată de alt neam și fetele se mărită după fecior de altă limbă străină de graiul nostru. Durerea ni-e mare când știm prea bine, că în casuri de aceste al nostru e pierdut. Când feciorul e român și fata de alt neam, feciorul e pierdut pentru noi; când fata e română și feciorul de alt neam — tot așa.

Ne doare mult când vedem sângele nostru că se corcește. Ne doare mult când vedem pe unii și pe alții că și pierd limbă, bunul cel mai prețios.

Graiul dulce românesc păstrat de veacuri se pierde printre niște schimonosăli de cuvinte străine de noi.

Vorba dulce, ângerească, e uitată cu desevîrșire și înlocuită cu alta mai jos ca și a noastră.

Portul nostru frumos și atrăgător e schimbat în v gine străine.

Cei ce fac căsătorii mestecate sînt pierduți pentru totdeauna de neamul nostru. Copii lor nu mai știu nici o iotă din limba maicii sau a tatălui lor.

E mare lucru acesta, a te lăpăda de părinți, frați, surori de neamul și nația ta!

D zeu sfîntul și atotputernicul ne-a lăsat să ne naștem din neamul nostru românesc, că așa pe mai departe trăind se-i servim Domnului, neamului și patriei. Și noi venim acum, și mergem în altă parte, în altă tabără în contra voinței lui D zeu, întocmai ca-și-când se bat doi dușmani.

Cei-ce fac acestea păcătuiesc împotriva lui D zeu, căci nu sînt îndestuliți cu ce le a dat.

Să băgăm numai bine de seamă, că pe aceștia și D-zeu îi pedepsește. Unde vedeți traiu bun și tigneală între căsătorii încrucișate? Aproape pe nicăiri, căci blăstemul lui D zeu îi ajunge — și și trebuie să-i ajungă.

Ne ferească Dumnezeu, dragii mei Români, de căsătorii încrucișate!

Chimu.

La situație. Abzicînd primministrul Tisza, după-cum am vestit în nrul trecut, a fost chemat săptămâna trecută la Viena contele Iuliu Andrassy și Maiestatea Sa l-a însărcinat să între în pertractări cu șefii partidelor și alți fruntași politici, ca să le afie părerile. Andrassy după ce a împlinit această însărcinare, a plecat Marți seara la Viena, ca să raporteze Maj. Sale despre cele ce a aflat. Cum se va rezolva crîșa, că oare va fi însărcinat Andrassy cu formarea noului minister sau altul, încă nu se știe.

Pardidele din dietă încep a se întruni Marți au ținut o conferință partidele opoziționale unite și au hotărît să rămăie în unire și pe mai departe, luptînd împreună. Joi a avut o întrunire partidul liberal, discutînd starea politică.

Beck despre alegeri și armată. Șeful statului maior general, baronul Beck, vorbind zilele aceste cu un gazetar, a zis, că l-a surprins rezultatul alegerilor, eșind în număr așa mare Kos-uthiștii, dar' legătura comună va rămănea și pe viitor între Ungaria și Austria, ear' armata trebuie să rămăie puternică și unitară, de aceea — a zis Beck — eu sînt împotriva limbei de comandă magiară.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Mercuri, în 8 Februarie ce a fost anul de când s'a început marea de războiu între Rusia și Japonia și el se continuă și acum, deși tot mai mult se ivește ideea păcii.

Pe câmpul de războiu.

Dela lupte mai mari din urmă, întemplate în zilele ultime ale lui Ianuarie, n'au fost decât ciocniri ne semnante. Să așteptăm însă o luptă mai mare în zilele acestea în împrejurimile dela Șaho.

Kuropatkin și Gripenberg.

Zilele trecute au venit știri din Petersburg, că Țarul a rechemat dela oaste pe generalul Gripenberg. Se zice, că va fi rechemat și comandantul Kuropatkin, dar' aceasta nu e sigur. Da-ă el va fi rechemat, va fi numit de comandant marele duce Nicolae Nicolaievici sau ministrul de războiu Sa charov.

FOITA.

Vers tânguitor.

Comunicat de d-șoara P. Comanescu, (Cut).

Frunză verde româniță
Cine trec pe uliță
Mândră ca 'și-o păuniță?
Trece-o dalbă copiliță,
Pică roabă la temniță,
La temnița domnilor,
La tatăl feciorilor,
Joi o prind, Vineri o leagă,
Sâmbătă 'n temniță o bagă:
'Domnilor din comisie,
Venii la cîntălărie,
'Și-mi deslegați mîmile,
Să mai scriu o cărticea,
S'o trimit la maica mea,
Că de-a mai avea vre-o fată,
Să-i pună capul sub peatră,
Că 'și-a-l meu să fi fost pus,
N'aș fi ajuns ce-am ajuns

Că-s fată de ghinărar
M'a înșelat un cortorar
Cortorariul îmi grăia:
Scumpă puiculița mea
Cum te-am putut înșela?
— Uită-te pe Olt în sus,
Vezi colo trei zidurele,
Acelea-s căsile mele,
Eu pe Olt că m'am uitat,
Nu vėjui trei zidurele,
Și-am vėjut trei corturi rele,
Eu în cort că am intrat
Mătura 'n mîn' am luat,
Și-ncepui a mătura
'Și-am vėjut o turturea,
— Turturea din țeara mea,
N'ai vėjut pe maica mea?
'Ba io dragă am vėjut
Pîne albă frămîntînd
După tine tot plîngînd,
— 'Turturea din satul meu
N'ai vėjut și pe tăicăl meu?
Ba io dragă l-am vėjut,
La o șatră țigănească,

Cu doi cai să-i potcovească,
După tine să pornească,
— 'Turturea de peste deal
Sboară repede 'n Ardeal
Și spune măicuții mele,
Că voinicul cel ales,
Care-a fost cu roșu fes,
Nu-i puii de pașe turcesc
Că-i ungurean țigănesc,
Și când am plecat de-acasă
M'au gătit ca pe-o crăeasă
Și rochița-mi cea suflată
Stă-n cort de cuiu a ațată
Ear' brêul meu cel din fir
'Mi-l'a dat pe borș cu știr.
Năfrămuța de mătășă
Ține în cort locul de masă
Azi în cortul țigănesc
Sînt singură și jelesc!
Turturea din țeara mea,
Mai spune-i la maică-mea,
Pită albă nu frămînte
După mine nu să cînte,
Că pe unde umblu eu

Din Rusia.

În Rusia grevele și tulburările muncitorilor continuă, cu deosebire în Polonia, dar totuși se pare, că ele nu mai sînt așa periculoase.

Afară de tulburări sînt de însemnătate adunările no ilimei, din Moscva și Petersburg. Din aceste adunări s'au trimis câte două adrese la Țarul, privitoare la vindecarea rețelilor, ce bîntuie azi în Rusia.

Adresele nobilimei.

Majoritatea din adunarea nobilimii din Moscva și minoritatea adunării nobilimii din Petersburg au luat poziție pe lângă susținerea formei de ocărnuire de acum și au făcut adrese în felul acesta către Țarul, pe când cealaltă parte a nobilimii din amîndouă adunările cer, ca deputații aleși de popor să-și poată ridica liber glasul până la înălțimea tronului și să ia parte la guvernarea țării.

Nou ministru de interne.

În locul prințului Mirsky a fost numit ministru de interne Buligin, un vechiu și probat dirigător. Intre altele el a fost ajutorul guvernatorului Moscvei, în decurs de 11 ani.

Tulburări în deosebite locuri.

Tulburările și grevele continuă în deosebite orașe. Primejdioasa răscoală din Varșovia încă nu e potolită și s'au făcut încă multe arestări. Mai sînt răscoale în orașele Lodz, unde în 3 Febr. c. soldații au folosit armele și au ucis 16 oameni, apoi în Sosnowice, Libau, Minsk etc. Mari tulburări au izbucnit și în Tiflis.

Tulburări în Tiflis.

Tulburările, începute zilele aceste în Tiflis (Rusia-asiatică) continuă. Duminecă lucrătorii, în număr de 300 au avut conflict cu poliția, și au puscat asupra polițiștilor. Trei polițiști au fost răniți; 30 de oameni au fost arestați. Sămbătă muncitorii răscolaji au răsturnat un tren militar, care mergea spre Batum.

Uciderea lui Johnson.

Procuratorul senatului Finlandei, Johnson, a fost ucis în locuința sa cu un glonț de revolver. Ucigașul a zis, că-l cheamă Alexandru Gadd și e oficer. El a fost arestat, Johnson a murit.

Țarul osândit la moarte.

Foilor din Berlin li-se scrie din S-Petersburg, că în una din zilele trecute Țarul intrând în odaia sa de lucru din castelul Tarskoie Selo, a găsit jos pe padiment o scrisoare adresată lui, în care i-se face cunoscut, că 12

Nu-i nici iarbă, nice grâu
Numai sânge până'n brâu.
Turturea din satul meu
Spune-i și la tatăl meu,
Doi cai să nu-i potcovească
După mini să nu pornească,
Că pe unde eu oțez
Nu-i nici iarbă, ni i ovės
Făr' rîu de lacrimi ce vės.

Vremea.

În Europa a fost mai mult vreme uscată; vreme mai umedă a fost cu deosebire în Rusia. Frig mai mare a fost în părțile de mează-zi răsărit.

În patria noastră temperatura a fost în jurul punctului de ghiață. În părțile de mează-zi răsărit ale Ardealului a fost răceală mai mare.

Profeție: Să poate aștepta puțină schimbare în temperatură și puțină umezeală sau de loc.

bărbați s'au hotărît să-l omoare și unul din ei a și plecat la Petersburg să ducă în deplinire omorul. Totodată i-se face cunoscut în scrisoare, că el a fost osândit la moarte pentru cele săvîrșite în 22 Ian. c., cu lucrătorii. Scrisoarea a fost scrisă frațuzește, dar se crede, că e scrisă de Ruși. Scrisoarea a făcut mare uimire, pentru-că nimenea nu știe, cine a adus-o în odaia Țarului. S'au luat măsuri stajnice pentru paza Țarului.

Arestări.

De sine înțeles, că în toate părțile se fac multe arestări. Arestații vor fi judecați la tribunale. Intre arestați este, cum am amintit, și vestitul scriitor Maxim Gorkij, care încă n'a fost eliberat.

Despre soartea părintelui Gapon nu se știe nimic hotărît. Unele știri spun, că a fugit în Elveția, altele zic, că a fost prins și dus în cetatea Wiborg.

DIN LUME.

În lumea mare, afară de Rusia, s'au petrecut zilele aceste puține întîmplări politice mai însemnate. Cea mai însemnată e noua crisă de guvern în Sêrbia.

Crisa din Sêrbia.

Zilele aceste ministerul Pașici, alcătuit nu de mult a abzis. Abzicerea stă în legătură cu deosebire cu atacarea conjurațiilor împotriva fostului rege Alexandru. Regele Petru a rugat pe Pașici să-și retragă abzicerea. Sfatul ministerial încă n'a hotărît în afacere.

Știri mărunte

În Franția noul minister Rouvier a isbutit să câștige partidele, așa, că se poate începe o lucrare serioasă spre binele Franciei. Să v r rezolva afacerile: asigurarea lucrătorilor, reforma dărilor etc.

În Venzuela (America de meazări) s'au ivit semne de răscoală împotriva guvernului.

Inceputul și dezvoltarea meseriilor și a negoțului în Seliște.

(Urmare și fine.)

Ce se ține de emigrarea la America, trebuie să amintim că încă de pe la anul 1890 au început Seliștenii a lua drumul Americii, (drumul în »cealaltă lume« cum zic ei.) Cel dintău Seliștean care a călcat acest pământ a fost Mihaju Bărză, mai în urmă fratele său Dumitru, apoi Ioan Petruț, (acești trei sînt cu familia cu tot), mai în urmă Ilie Cruțu, Sandu Grecu, Dumitru Criștiu, Ioan Rusu, Dumitru Hâriciu, Nicolae Hășigan, ferar, Ioan Minoiu, zidar, Ioan Jurju, ferar, Mateu Rădulescu, pantofar, Ioan Milea (mort acolo), Dumitru Mocan, Ni olae Moga, Ioan Goșa, Ilie' Gheorghe și Dumitru Mărtin, ș. a.

Intotcîndu-mă la meserii, amintesc, că la 1900 subscrisul am făcut o statistică exactă a tuturor meseriilor și negoțurilor din Seliște și am publicat-o în »Foaia Poporului«. Atunci am găsit paremi-să 36 familii de naționalitate neromână, toți meseriași de diferite meserii. Lumea românească de sigur se va întreba, cum de chiar în Seliște, unde simțul național se pare atât de dezvoltat, au putut să se încuibă și pot trăi și hălădui atîția meșteri neromâni, între numărul frumos de tot felul de meseriași români? La aceasta

împrejurare răspund următoarele: În present ca și în trecut vina este tot cîntecul vechiu al Românilui că: »Neamțul lucră mai bine ca Românil«. Purcezînd din acest principiu, din păcate unii fruntași și după ei și o parte din popor din Seliște și jur, au sprijinit și sprijinesc mai mult pe meseriașii neromâni decît pe cei români (onoare excepțiunilor) ceea-ce s'a vîzut și la zidirile mari făcute mai în urmă în Seliște. Aceasta purtare neromânească și nesocotită, a avut trista urmare, că meseriașii români în parte mare au fost și sînt siliți a lua lumea în cap. depărtându-se și părăsindu-și căminele lor pîrintești pentru de a-și câștiga traiul în țeri străine.

Cu statistica publicată la 1900 și eu aceasta lungă scrisoare a mea, în care am arătat numai lucruri adevărate, ca fiu al comunei Seliște cred că m'am achitat de o datorie; pentru aceea am crezut că fac folositor lucru cînd public această scrisoare, adunînd de ani de zile datele asupra inceputului și dezvoltării meseriilor și a negoțului în Seliște. Aceasta se se știe de toți Seliștenii de cei de acasă și de cei din străinătate, se se știe de generația de azi și de cele viitoare, cum a stat Seliștea în trecut și cum stă în present cu meseriile și negoțul și cu toate celelalte lucruri amintite aci.

Adaos.

Din eroare, la grupa meseriașilor publicată în un număr de mai nainte au rămas afară:

Săpunariu: Intre anii 1865-1890 Danil Moga, au escreit meseria de săpunărie și facerea luminilor din sîu, (până pe la anul 1865 mai mare parte din popor ardeau așa zisele »opaiță«.) Susnumitul pe lângă meseria de săpunărie avea și fabrica de oțet.

Ca întregire la numărul negoțurilor de oi etc. și ca negoțur însemnat cu negoțul în România și care a avut boltă și trafic în Seliște, a fost și Vasile Roman.

Nicolae Moisin.

Din Herman.

Deși cam tîrziu, totuși îmi țin de datorință a scrie despre producțiunea teatrală-musicală împreună cu dans, ce s'a arangiat Dumneacă 2/15 Ian. a. c. în frumoasa comună Herman (comit. Brașov). Până ce nu trec însă la obiect trebuie să mi exprim părerea de rîu, dar totodată și uimirea, că nu a aflat nimeni de bine ca să scrie câteva cuvinte despre această producțiune, care numai laudă a adus întregii populațiuni române din Herman.

Buna reușită a producțiunii Hermanenilor se datorește mai mult străduinței neobosită a vrednicului corp învățătoresc-actual.

Producțiunea s'a început la 7¹/₂ are seara cu colinda »Colo în sus« cîntată de corul mixt compus din tinerime: fete și feciori, îmbrăcați în mîndrul nostru port național »Rugămintea din urmă« declamare — Uvetură din opera »Crai-Nou« esecutat la pian. — »Hârșcu-Bocegeiu«. canțonetă comică. — »A căzut o rază lină«; solo de bariton cu acompaniare de pian. — »Dipă fragi și după mure« solo de bariton cu acompaniare de pian. — Teatru »Ruga dela Chșeteu«. Foarte

nimerită a fost împărțirea rolurilor la aceasta piesă d. e. foarte bine și a jucat rolul de »Costea Hârșu« tinărul George Nan, care prin dibăcia dănsului de a se preface puțin prost, a stârnit mari risete în publicul numeros. Bine și-a jucat rolul de »Traila Costin« tinărul Stefan Goicia.

Tot cu foarte bun succes și-a predat rolul d-șoara Sofia Nan, deși având rola mai scurtă, dar prin dexteritatea dănsii a arătat publicului ceea ce poate. Mare haz a produs și dl G. Fătuleț în rolul de »Ioan Ursuț« când totuși după multe eforturi a trebuit să se invoiească la căsătoria ficei sale cu Trailă. Veselia a fost generală după această invoire a lui badea Ursuț. În decursul teatrului s'au cântat în cor mixt: »Toarce lele« — »Foaie verde pup de crin« — și »Bagă Doamne luna în nor« după care s'a jucat pe bină o ardenească cu învîrtită din partea a lor 4 părechi dintre coriști; cu aceasta producția s'a sfîrșit.

Imediat după producție s'a jucat »Călușerul« Jucătorii în frunte cu vîtavul dl inv. G. Fătuleț, îmbracați toți în frumoase costume naționale prin acest joc național au procurat o deosebită plăcere publicului ales și numeros, așa că fără excepție toți au eșit pe deplin mulțumiți, avînd o sară de plăcută distracție.

După călușeri a urmat apoi dans, făcându-se începutul cu hora.

Declamațiunile a fost bine succese, asemenea corurile și călușerul, ceea ce este meritul dlor învățatori conducători.

Publicul numeros a aplaudat viu pe diletanți. Petrecerea a decurs foarte vial până la 6 ore, când publicul a părăsit sala lăsînd numai pe coriști, împreună cu corpul învățătoresc spre aș mai petrece într'un cerc restrîns, unde s'au auzit mai multe toast, în cari s'a accentuat, că nimic nu putem face dacă nu sîntem una, ori unde și ori eînd.

„Un participant“.

Din Mediaș.

(Urmare și fine.)

II.

Producțiune și petrecere.

În 9 Ianuarie n. cu concursul mai multor învățatori am predat în sala »Strugure« o producțiune-teatrală constatătoare din următoarele puncte: »Paraclisierul« sau »Florin și Florica« operetă într'un act de V. Alexandri. — »Plăeșul satului«, monolog de I. Vulcan. — »Pictorul fără voce«, comedie într'un act de A. Popp. — »Românul monolog«, comic de Pascale și »Herșcu Boccegiul«, cânticel comic de V. Alexandri.

După-cum se vede acest program a fost destul de bogat. Despre rezultatul moral, las să vorbească în traducere o notiță din foaia nemțească din loc »Mediascher Wochenblatt« nr. 611:

»Producțiunea inteligenței române din Mediaș și jur a fost bine cercetată și diletanții pieselor comice, precum și a celorlalte piese au fost foarte viu aplaudați, de oare-ce și-au dat deosebita silință, pentru a corespunde obligămintului primit. Posta universală comică a contribuit foarte mult la înălțarea veseliei.

»Dansul ca încheiere a petrecerii a fost foarte vesel și a ținut până în zori de zi. Un deosebit merit pentru aranjarea acestei petreceri și-a câștigat învățatorul Isidor Dopp dela șccala gr.-cat. din loc. O dovadă aceasta, că și învățătorii altor confesțiuni s'au înălțat pe un nivel mai înalt al culturii«.

Aici notez, că petrecerea putea fi mai bine cercetată și cu drept cuvînt ne-am și așteptat la asta, boala românească însă, invidia, și-a scos și aicea capul, despre ce-am dovedi scris.

E drept că. învîrtirile au fost târziu făcute și trimise, nu urmează însă că și trații din apropiere, înțeleg preoțimea și învățatori-me, să se abțină în felul indi at, să adăugăm însă, că cauza nepăsării a publicului românesc din loc și jur poate să fi fost și anul acestei cumplite crize economice.

Dintre participanți, peste taxă au binevoit a solvi următorii preanorați domni: Atanasie Popoviciu, 12 cor.; Mihailă Popoviciu, 6 cor.; Basiliu Stoian, paroch în Așel cor. 280; Ioan Cărmidar, comerciant în Agârbiciu, cor. 280, Ilie Dopp, inginer, cor. 460; Ioan Neagoș, preot în Proștea-mare. 1 cor.; Ioan Muntean, preot în Velț 80 bani; Ioan Popeneciu, preot în Blăjel, 80 bani; Nicolae Langa, I. Pavel, învățatori în Dârlos, câte 80 bani; Pelder Luisa, Mediaș, 60 bani; Ioan Bărză, Ahârbiciu 50 bani; Dr. Dionisie Roman, avocat în Mediaș, 40 bani; Gheorghe Bărescu, 40 bani; și Mihail Ganea, Mediaș 40 bani. Pentru aceasta faptă maritimă să li-se aduce pe aceasta cale, precum și domnilor diletanți G. Muntean, Ioan Mihiu, Nicolae David și I. Marian, o sinceră și călduroasă mulțumită publică.

III.

Producțiune și petrecere populară.

În 19 Ianuarie n. în sărbătoarea sfîntului Botez, seara am avut aici în școala gr.-cat. o producțiune de copii și o petrecere populară, care a cauzat deplină mulțumire întregului popor participant. Aici am fost una: unit și neunit, căci poporul e drept și nu se dă pe partea celor-ce seamănă zizanie. Bătrânii noștrii mărturisesc, că de cîndu-i Mediașul o animație așa de mare ca la petrecerea aceasta nu s'a mai văzut. Era deja ziuă de mult și nu ne puteam despărți, o mîngăiere pentru noi toți cari ne dă să credem, că de-ar lipsi neînțelegerile și pizma. aici în Mediaș și cu acest popor am putea face minuni. Dar să nădăjduim, că în butul tuturor uneltirilor cu timpul se vor răsări opintirile slabe.

Programa producțiunii a fost acesta: »Trei păstori«, cor în 3 voci. — »Nașterea Domnului«, dramă în trei acte de Antoniu Popp. — »Vino la răsboiu«, cor în două voci. — »Doină« de Eminescu, declamațiune. — »Ce te legeni codrule«, cor în două voci. — »Movila lui Burcel«, dialog. — »Despre beție« dialog. — Moartea vitează«, cor. în trei voci și »Nunta lui Pârjol«, teatru de copii, într'un act de Iosif Vulcan.

Toate acestea au fost gustate de cei prezenți cu bucurie mare, în special punctul din urmă a făcut furoare și sînt deplin convins, că multă vreme încă se va vorbi și noi despre nunta lui Pârjol.

Încă ceva și vom încheia:

În toate părțile astăzi s'aude un foarte jalnic cîntec, un cîntec de cucuș. Ne vărăm cu toții că sîntem săraci și eu o afirm, însă întors, căci se mi-se ierte, înființarea celor peste o sută de bănci românești, cu capitaluri de milioane desmint scusa aceasta.

Săraci însă sîntem, de darul de-a jertfi pentru binele comun, de dragostea, care se ne împreune frați cu frați, de-a învinge invidiile personale și apoi de idealuri, de entuziasm, care se ne încălzească sufletul amorțit. Eu de multe-ori mă gîndesc așa: Ce bine ar fi, cînd toți din toate părțile ne-am strădui pentru nimicirea tuturor neînțelegerilor, cînd am lăsa deoparte confesionalismul, originile familiare și ori-ce chestiuni din care credem, că va eși un »ridiculus mus«.

»Mare și nepătrunsă-i taina morții; dar cununa vieții și-a asigurat-o numai acela, care a fost până la moarte credincios poruncilor lui D-zeu. Plinirea poruncilor lui Dumnezeu însă este, după-cum zice Pavel, dragostea cea din inimă curată, dragostea din conștiință tare, dragostea cea din credința nefățarnică«.

Isidor Dopp.

Din Bistrița.

(Urmare și fine.)

ANUL-NOU.

Serviciul divin și de astă-dată s'a ținut cu mare ceremonie în fața unui mare număr de inteligență, meseriași și popor. Spațioasa și pompoasa biserică gr.-cat. era îndesuită de lume.

La ridicarea simțului religios fără îndoială a contribuit și puternicul cor bisericesc înrolat din membrii reuniunii române de cântări.

La sfîrșitul serviciului divin a urmat o frumoasă predică ocazională rostită de protopopul Domide. S'a cetit apoi lista donatorilor bisericeii române gr.-cat. pe care o comunic: Mitru și Maria Budușan 140 cor. Ioan și Maria Ghețe 100 cor.; Ales. Cilica 56 cor.; Ioan și Maria Ceuca 10 cor. Mai multă pentru un »Mineiu« 21 cor. 20 bani.

În vestminte și recușite bisericesti: Mitru Budușan aurirea unui potir 54 cor. I. Moldovan, M. Rus sen., și Ioan Hdrhondar un prapor negru, în preț de 54 cor. Mihaiu Sîngeorzan un rînd de haine în preț de 130 cor.; Ioan Moldovan I. Nicolae și soții un rînd de haine negre în preț de 130 cor. Toader Moldovan Negru, pentru legatul biblii 10 cor.

În total biserica a primit donațiuni în preț de 704 cor. 20 bani.

După aceea s'a cetit »Mișcarea populațiunii gr.-cat. din Bistrița« și filii, în decursul anului 1904, constatându-se:

Nașteri 104, bărbați 52, femei 52. legiuți: bărbați 50, femei 46; nelegiuți: bărbați 2, femei 6; Născuți morți 2, gemeni casuri 3. Bistrița 88; Pintic 6; Jelna 4; Aldorf 2; Beșineu 2; Ghinda 1; Iaad 1.

În anul 1903 sa născut 81, deci în anul acesta cu 23 casuri mai multe.

Morți: 66; Bărbați 39, femei 27. sub 7 ani 23; Bistrița 60; Pintic; 2 Jelna 2; Ghinda 1; Beșineu 1.

În anul 1893 au fost 81 casuri de moarte, deci acuma cu 15 mai puține.

În 1904 sau născut 104, au murit 66, rezultă o creștere de 38.

Cununii au fost 20 și anume: Bistrița 17; Jelna 2; Aldorf 1.

În 1903, au fost 24, acuma cu 4 mai puțini. Numărul sufletelor gr.-cat 2797.

— tab. —

PARTEA ECONOMICĂ.

Despre comasarea și lucrarea pământului comasat.

(Urmare și fine.)

Lucrarea pământului este una dintre cele dintâi cerințe pentru un econom. Dela modul cum și când își lucră el pământul, atârna mai totdeauna și rezultatul recoltelor adunate. Dar într'un fel trebuie lucrat și cultivat pământul, unde sunt trei câmpuri și cu totul într'altfel în câmpurile comasate.

După ce economul își are odată tabla sa comasată de pământ, trebuie să știe și cum să se apuce de cultura ei. Aici se începe așa numita »cultură rațională« (înțeleaptă) a pământului, care nu constă din alta, decât din îmbunătățirea lui treptată, fie aceasta prin gunoie, fie prin amestecarea pământului mai rău cu de cel mai bun, fie prin întocmirea sau planisarea aceluia, fie prin facerea de canale pentru scurgerea apei, fie pentru udarea aceluia pe timp de secetă, fie pentru sămânarea aceluia cu sămânțe mai bune și potrivite cu natura pământului ș. c. l.

Câți economi nu se află mai în fiecare comună, cari după comasare și din cel mai rău pământ, adese ori din câte o morostină (rovină), au făcut prin o cultură rațională cel mai bun și mai roditor pământ. Dacă undeva, apoi aci se adevărește pe deplin proverbul: »Voiește și vei pute«.

Dacă tabla comasată este mai mare, atunci economul se apucă și o împărțește în atâtea table mai mici, câte specii de bucate voiește a cultiva pe aceea.

Liebig un învățat economist francez, a fost cel dintâi, care prin mai multe încercări, a putut stabili o rotațiune (schimbare) periodică, prescriind și anumite reguli pentru lucrarea pământului

Sub cuvântul rotațiune se înțelege în economia comasată o anumită schimbare regulată a bucatelor (cerealelor) și a ierburilor, cari se cultivă pe o moșie, ca adevărat cum se urmează acelea

unele după altele, fără de a se săca prea tare prin aceea puterea ei roditoare. Numitele rotațiuni pot fi dela 2—12, adevărat proprietatea întreagă se poate împărți în 2 sau 12 table.

În Germania sunt anumite rotațiuni, în cari câte doi ani se cultivă cu bucate, ear' în ceialți doi se lasă de pășune.

În o rotațiune de părțile, de oarece aceasta se folosește pe la noi mai cu seamă în câmpurile comasate, se poate face următoarea împărțire: anul prim cucuruz sau napi de nutreț în parțela gunoită, anul al doilea orz de primăvară, în care apoi se samănă trifoiu, anul al treilea se lasă apoi trifoiul pe parțela numită, anul al patrulea se rupe trifoiștea și se seamănă grâu sau săcară de toamnă

În o rotațiune de șese table se poate face următoarea împărțire: 1 cartofi în locul gunoit, 2 orz, 3 trifoiu, 4 săcară de toamnă, 5 mazăriche, 6 grâu de toamnă. În o rotațiune de opt table se poate face următoarea împărțire: 1 mazăriche în locul gunoit, 2 rapiță, 3 grâu, 4 cucuruz în locul gunoit, 5 orz cu trifoiu, 6 trifoiu, 7 săcară, 8 ovės. În o rotațiune de 12 table se poate face următoarea împărțire: 1 nutreț verde în locul gunoit, 2 rapiță, 3 grâu cu trifoiu, 4 trifoiu, 5 trifoiu, 6 cucuruz în locul gunoit, 7 orz cu trifoiu, 8 trifoiu, 9 trifoiu, 10 grâu, 11 săcară, 12 ovės.

De sine se înțelege, că dacă proprietarul de pământ cu ocaziunea comasării nu a căpătat și o tablă deosebită de fâneaț, aceea trebuie lăsată apoi din tabla cea nouă. Tot din aceasta se mai lasă de oparte, unde pământul e mai bun și o mică tablă pentru cultura cănepei, a verzilor sau a altor legumi.

Ioan Georgescu.

Dela »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu«.

(A 5-a adunare generală.)

Duminecă în 5 Februarie n. 'și-a ținut »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu« a 5 a adunare generală sub conducerea directorului P.

Lucuța. În cuvântul de deschidere presidentul director insistă asupra duor momente de domeniu umanitar-creștinesc, ce preocupă Reuniunea. Primul este ajutorul oferit celor rămași după membrii răposai, ear' al doilea nisuița de a realiza scopul, ce s'a dat când cu înființarea fondului »Asilului«, acest locaș chemat a servi de loc de repaus, de hrănire și de încălzire pentru orfanii și neputincioșii noștri, scăpătați.

Încât pentru ajutoarele oferite după cei răposai, Reuniunea 'și-a împlinit cu sfințenie chemarea, dând ajutoarele îndată după constatarea casului de moarte, anume în 63 casuri și cu suma ce trece peste 7000 cor., ear' în cauza »Asilului«, fondul acestuia a trecut peste suma de 1200 cor. De încheiere roagă pe participanți a conlucra la resolvirea agendelor adunării generale și declară adunarea deschisă.

Secretarul Vic. Tordășianu cetește raportul general pro 1904, pe care adunarea îl 'i a la cunoștință. Socotilele pro 1904, revăzute de membrii Timoteiu Popovici și Baptist I. Boiu, se aprobă, ear' biroului 'i-s'a votat mulțumită și recunoștință pentru activitatea rodnică, dezvoltată pentru prosperarea trebilor Reuniunei.

Ca un ce de remarcant este hotărîrea unanimă a adunării generale, conform căreia direcțiunea este autorizată a căuta un imobil (grădină), pe care ar fi să se ridice asilul. În această afacere direcțiunea, cu rezerva aprobării adunării generale estra-ordinare, poate reflecta și la banii gata, de aproape 5000 cor., ce formează averea proprie a Reuniunei și poate încheia cu eventualul vânzător și contractul provisor de cumpărare. Fondul »Asilului«, întemeiat și alimentat din cele 10% detrase din ajutoarele după casurile de moarte, din competențele dăruite de directorul P. Lucuța și secretarul V. Tordășianu. cum și din unele daruri făcute în amintirea iubiților răposai, după aceasta hotărîre, și mai ales după ce locul va fi cumpărat, spriginit va fi de inimi generoase, cari mângâiere vor afla în faptul, că din prisosul lor îmbăvior obolul pentru un scop atât de umanitar.

VESELIA.

— Foita glumeață a »Foi Poporului«. —

Turma Țiganului.

Un Țigan pârilit și negru
Oum e fundul la căldare,
Să ducea cu puradeul
Amândoi p'un cal călare.

La o hulă, cum coboară
De pe gloaba ostenită,
Ved un iepure de-o parte
Dormitând supt o răchită.

— »Uite!« zise dada vesel
Și pe o dălmă 'ncet să urcă:
»O să-l prindem, o să-l vindem
'Și-o să cumpărăm o curcă...«

Curca ouă și clocește
Șapte pui... ba nu, o droaie!

Pui și curcă vindem iară
Și ne cumpărăm o oaie...

Apoi oaia fată gemeni...
Șor prâsi cu vremea sute...
Vom avea și noi o turmă
De oițe d'alea șute.

Din bordeiu durăm o stână,
Facem zăr și caș și brânză.
Atunci mână, teteo, mână
Să te tot descingi la rînză!

— »Hei, mo teto!« zice purdi,
»Da ce bun a fi smântâna!
Când fierbi laptele 'n copae,
Uite așa!.. o iau cu mâna...«

Dar' bătrânul de mânia
C'o să-i umble prin copae:
— »Oho! nu te pue draou
C'apoi ai să vezi bătaie!«

Ear' atunci 'mi-l și cărpește
Și dănciucul sbiară, țipă,

Pe când iepurele-o tunde
Peste dealuri, într'o clipă.

Și duios să uită 'n urmă-i
Și se tânguiește dada:
— »Iaca, turma!.. Valeu, turma!..
Cum s'a dus, mânca-i-aș coada!

Mărunțișuri.

Ce folos. Că e fudul Țiganul asta să știe. Un Țigan ședea la masă și mânca nește costițe de purcel, frumos fripte, cu castraveți acri și pâne albă ca floarea din ci-reș. Bre! Țigane, dar' bine trăești tu, grâl un Român care trecu pe lângă el. Ce folos? răspunse Țiganul, mânâno, mânâno, dar' nu mă vede nimeni.

Era, dar' nu ne da. Doi Țigani să întorceau flămânzi dela tîrg. Măi grâl unul dintre dînșii, bună ar fi acuma brânza, pe care o gustaserăm în tîrg.

Raportul general al direcțiunii, cuprinzând date cât se poate de importante și instructive pentru obștea noastră, îl publicăm în cele următoare:

Onorabilă adunare generală!

Anul 1904 este al 5-lea dela întemeierea »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«. În acest an am avut 15 casuri de moarte, cu cari numărul membrilor noștri răposați s'au urcat la 60.

Morții noștri din acest an sânt:

1. Eva Imbăruș, soție de econom, decedată la 1 Ianuarie 1904.
2. Andreiu Baltez, culeg.-tipogr., decedat la 10 Ianuarie 1904.
3. Demeter Anton, comerciant, decedat la 12 Febr. 1904.
4. Raveca Wolff, proprietară, decedată la 25 Febr. 1904.
5. Ilariu Muciu Urechia, funcț. de stat, decedat la 19 Maiu 1904.
6. Maria Mohan, soție de econom, decedată la 10 Iulie 1904.
7. Ioan Lațcu, faur, decedat, la 22 Septembrie 1904.
8. Ioan Voicu, econom în Gara-riului, decedat la 15 Noembrie 1904.
9. Nicolae Cașolțan, musicant, decedat la 17 Noembrie 1904.
10. Ioan Cașolțan, musicant, decedat la 27 Noembrie 1904.
11. Ioan Stanciu, econ., decedat la 26 Nov.
12. Ana Motronea, soție de măcelar în Poplaca, decedată la 29 Nov. 1904.
13. Maria Dejan, jună, decedată la 1 Decembrie 1904.
14. Ioan Petrașcu, faur, decedat la 7 Decembrie 1904.
15. Ioan Apo'zan, econ., decedat la 16 Decembrie 1904.

Ajutorul statutar solvit moștenitorilor legali ai sus numiților membri răposați, e de cor. 1799.50, ear' totalul ajutoarelor solvite după cele 60 casuri de moarte dela întemeierea Reuniunii, e de 6686, din cari fondului »Asilului« i-au revenit 10% statutare, sau cor. 668.60. Așadar' la mâna moștenitorilor s'a dat suma de cor. 6017.40.

Din gruparea celor 60 membri răposați după pozițiunea socială și după ocupațiune, rezultă, că 40 au aparținut clasei muncitorilor, (economi și zileri), 7 clasei meseriașilor, 1 clasei comercianților și 12 clasei așa zise a inteligenței.

În 1904 am primit 35 membri noi, dela cari s'au încassat taxa de înscriere cu câte 2 cor., în total cor. 70, cari

— De! îi răspunse celalalt — bun ar fi de bună, dar' tu știi că ustura.

Ustura că nu era!

Ba era, dar' nu ne da!

Țiganul după lemne. Un Țigan se duse cu teleguța cu un cal în pădure după lemne; ajungând în pădure, încarcă teleguța după obiceiul țigănesc și pleacă către casă. Ajungând la o vale foarte adâncă se opri Țiganul, cu alba lui, și începî a gădi și răspândî că cum se treacă valea cea adâncă fără nici o primejdie? Să împedec teleguța își zicea el, și o să se mi-se roadă cercul roatei și se se poate întempla și altă primejdie, mai bine se 'npedec calul. Deci se puse și 'npedecă calul. Din întemplare trece tocmai pe acolo un Român, văzând Românul prostia Țiganului și agrăi: Măi Țigane da' ce prostie faci de 'npedeci tu calul și nu teleaga? Hei dacă așa împedeca teleaga tot va fugi la vale — dar' așa nu poate fugi.

adause la sumele încassate sub acest titlu dela întemeierea Reuniunii, dau suma de cor. 1088. Drept taxe à 60 bani după cele 15 casuri de moarte din 1904 s'au încassat cor. 2760.60, ear' totalul încassarilor sub acest titlu sânt cu cor. 10.638.20. Sub acest din urmă titlu în 1904 s'au încassat mai puțin ca în 1903 cu cor. 473.98 lucru, ce se esplică prin faptul, că din cei 15 membri răposați ai anului 1904, nu mai puțin de 8 au decedat repede unul după altul în lunile Noembrie și Dec. Taxele după aceștia, au se se încasseze în lunile prime ale anului de față. De altfel la această mai puțin încassare a contribuit și seceta, ce a domnit în 1904, care a secat isvoarele de venit mai ales a clasei muncitorilor, din care se recrutează cea mai mare parte a membrilor Reuniunii noastre.

Banii, ce formează averea proprie a Reuniunii, parte elocăți la institutul »Albina«, parte investiți în scrisuri fonciare ale acestui institut, au adus în 1904 cor. 186.61 interese. Sub acest titlu s'a încassat până acum coroane 488.75.

În 1904 s'au erogat, pe lângă ajutorul de cor. 1799.50 după membrii răposați: cor. 225 în competența directorului, cassarului și a secretarului; cor. 40 în remunerația portărelului; cor. 60 în chiria localului; cor. 505.82 investit în un scris fonciar; cor. 706 pentru tipărirea provocărilor pentru restanțieri, port postal etc.

Averea proprie a Reuniunii la 31 Decembrie 1904 se găsește:

a) în numărar	cor. 331.70
b) depus în libel »Albina«	752.35
c) în scrisuri fonciare »Albina«	3500.—

În total > 4584.05

Fondul »Asilului«, cu atât de umanitara și creștineasca chiemare de a oferi cu timpul loc de adăpost, de încălzire și hrănire pentru orfanii și neputincioșii noștri, în 1904 au ajuns la suma de cor. 1212.28. El a sporit cu cele 10% detrase după ajutoarele solvite după cei 15 membri răposați, în sumă de cor. 179.95; cu competențele de câte 4 cor. și de data aceasta dăruite fondului de directorul P. Lucuța, după 15 casuri, cu cor. 60 și ale secretarului Vic. Tordășianu de câte cor. 3, tot după 15 casuri, cu cor. 45; cu suma de cor. 5 dăruită de subscrisul secretar din privilegiul onomastice și cu cor. 38.36 interese după capitalul propriu.

Dela întemeiere acest fond au avut următoarele venituri:

10% detrase din ajutoarele solvite de cor. 6689, cu cor. 668.60; competențele directorului P. Lucuța à cor. 4 după 60 casuri cu cor. 240; competențele secretarului V. Tordășianu à cor. 4 după 60 casuri cu cor. 180; interese după depuneri cu cor. 8506; răscumpărări de felicitări, daruri în amintirea iubiților răposați etc. cu cor. 38.62.

Din totalul cu cor. 1212.28, la 31 Decembrie 1904 cor. 289.95 erau depuse la institutul de credit »Albina«, ear' 922.33 la institutul »Arieșana« din Turda.

Crescământul acestui fond față de anul trecut e cu cor. 334.23.

Averea totală a Reuniunii și a fondului »Asilului« la 31 Decembrie 1904

e cu cor. 5796.33, cu un crescământ de cor. 1214.06 față de anul 1903.

Singure acestea date sânt destulă dovadă la ce se poate ajunge în timp relativ scurt și cu mijloace modeste, când umăr la umăr se pune, când vorba este de muncă săvârșită cu desinteresare pentru binele obștesc și când însuflețirea și dragostea față de deaproapele este călăuză în întreprinderile noastre.

În cursul anului 1904, la cerere, am esclus din șirul membrilor pe următori: Lazar Buzdughină, Ioan Ghibu, Maria Buzdughină, Maria Cioban, Ioan Joandrea, Eva Joandrea, Ioan Moga, Avram Moga, Șarlota Moga, Maria Reou, Ilie Stanciu, Maria I. Stanciu, Dr. Vasile Bologa, Ilie Moga, Ana Cosma Toașcă, Iuliu Muntean, Tereșia Muntean și Ana Paraschiv. Membrii esclusi au fost înlocuiți cu membrii noi.

Încât pentru secția 2-a, independentă, cu considerare la imposibilitatea de a câștiga numărul de membri, receruți — a rămas să se activeze în alte timpuri.

Ca un ce de tot îmbucurător ținem se relevăm, că harnicul econom Emilian Miha din Cincul-mare, încântat și incuragiat de roadele binefăcătoare, produse de Reuniunea noastră și convins de importanța umanitară, ce o asemenea instituțiune are, pe baza statutelor primite dela noi, a alcătuit după multe umblete și mari oboseli în comuna Cincul-mare, o Reuniune de înmormântare cu 302 membri, carea la 27 Noembrie 1904 s'a activat pe lângă marea însuflețire a locuitorilor de acolo.

De încheiere mai amintim, că portărelul nostru, angagiat dela întemeierea Reuniunii, studentul Valeriu Negrilă, îngreuiat cu studiile din preajma examenului de maturitate, pe lângă exprimarea mulțumitei sale pentru încrederea și ajutorul oferit de Reuniune a cerut să fie absolut dela acest oficiu. În locul amintitului, funcția de portăredirecțiunea a concretizat-o proprietarul lui de aici Petru Tălmăcean.

Acestea premise, onorabila adunare generală să binevoiească:

1. A lua raportul general la cunoștință.

2. A aproba rațiocinile anului 1904 și a vota direcțiunea absolutoriul.

3. A exprima condolențe pentru membrii răposați.

4. A lua măsuri pentru autentificarea sumarului adunării generale.

Din ședința direcțiunii »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, ținută la 30 Ianuarie 1905.

President:

P. Lucuța,
director.

Vic. Tordășianu,
secretar.

„Cum și cu ce să ne nutrim“?

— Sfaturi igienice —

disertație citită în o adunare generală a departamentului Cohalm al »Asociațiunii«,

de George Malcan, învățător.

(Urmare.)

Laptele ca și oule e mănăcarea cea mai nutritivă, fiindcă cuprinde în sine toate materiile, de cari are corpul trebuință spre a se putea desvolta și întări.

Laptele se-l întrebuițăm mai ales fiert, în casul, când nu-l avem dela vitele noastre, pentru-că poate fi amestecat cu materii străine.

Smântâna, adică grăsimea ce se adună deasupra laptelui, din care se face untul, e foarte bună mâncare atât ca și untul, mâncat cu pâne.

Cu cât sânt mai largi la gură vasele, în cari punem laptele și e și locul mai răcoros, cu atât se adună mai multă smântână.

Brânza, proaspătă, moale și groasă, e foarte nutritoare și ușor de mistuit. Ea e o mâncare bună și sănătoasă pentru ori-cine, fie tinăr, fie bătrân.

Pestii și racii, sânt o mâncare bună, cuprinzând mai multe materii nutritoare, dar sânt greu de mistuit, se-i mâncăm mai ales în timpurile răci, căci pe căldură dau naștere la multe boale, (dureri de stomac, ba și frigururi.)

Fasolea, mazărea bobul și linteia cuprind nește materii foarte folositoare pentru susținerea sănătății și întărirea corpului nostru; pentru aceea sânt o mâncare tare nutritoare. Înainte de a le pune se fierbă însă, trebuesc ținute vre-o 5-6 ore în apă rece. Mâncându-le fierte și frecate bine sânt mai ușor de mistuit, ca altcum.

Celelalte legumi încă sânt nutreminte sănătoase și bune pentru corpul nostru; dar nu în așa măsura, ca se ne putem nutri numai cu ele singure, ci trebuie să le folosim gătindu-le împreună cu alte mâncări, servind astfel spre a mai schimba felul mâncărilor noastre din când în când.

Cartofii dintre toate nutremintele noastre, conțin mai puține materii nutritoare, pentru aceea îi vom mânca numai unși bine sau altcum gătiți printre alte mâncări; singuri nu nutresc corpul în deajuns. Ferți, rași și amestecați în aluatul de pâne îi dau pânei un gust plăcut, ba o putem păstra jastfel timp mai îndelungat, fără a se întări ori mucezi.

Ciupercile încă conțin materii nutritoare corpului nostru, dar sânt greu de mistuit fie ele ori de ce soiuri; ba unele sânt și veninoase, pentru aceea ca se nu ne otrăvim cumva cu ele trebuesc mai întâiu ferte bine în apă (pe care o vărsăm) și numai apoi le gătim cum voim.

În chipul acesta otrava iese din ele, putându-le mânca fără teamă.

*

Am vorbit până aci despre mâncările cu cari trebuie să ne nutrim și despre cari ne stau la îndemână, mai fără multă cheltuieală. Am să mai spun, că pentru a se feri omul de boale, trebuie să dea corpului său o mâncare cât mai variată. E dovedit că o hrană compusă potrivit din verdețuri, brânzeturi, lapte ouă și foarte puține cărnuri este mai folositoare sănătății și dă omului vieață.

În cele următoare ne-a rămas să vorbesc despre beuturi ceva, căci în lipsa de ele, mâncările n'ar folosi.

Apa este una dintre cele mai sănătoase beuturi. Ea ajută minunat de bine mistuirea, răcorește corpul nostru în căldurile cele mari și peste tot ajută mult la susținerea vieții noastre.

Vinul e după apă beutura cea mai bună. El e cărja bătrânețelor, căci s'a dovedit că omul cu cât e mai tinăr cu atât se bea mai puțin vin de vrea să fie sănătos; ear' din ce îmbătrânește își poate ținea și crește puterile numai bind vin cât mai des, în măsură potrivită.

Bându-l fără cumpăt însă el e trăsnetul vieții, slăbește puterile, turbură mintea și înecă vieața.

Vinul cu cât e mai vechiu cu atât e mai bun. Vinul nou numai neierit ca must e mai folositor.

Cel ce bea vin și voiește să-i fi spre folos, nici odată se nu bea în decursul mesei, ci numai la cel puțin o oară, două după masă, căci nutrirea începe îndată după masă și îi strică beutura.

Înainte de masă bând un păhărel, mult două, încă ajută, subțind suncul gastric care face mistuirea.

În decursul mesei nu e potrivit a bea, fiindcă nici odată noi nu mâncăm nutreminte lipsite de licuide.

Din toate aceste se vede că vinul beut la vreme și cu măsură e bucuria inimei și veselie sufletului; altcum însă bându-l fără măsură îl face îndrăzneț pe om și își dă pe față toate adevărurile până atunci secrete ale sale, eum zice vorba: »din omul, ce din vin se moaie, ies vorbele, ca iearba după ploaie«.

(Va urma.)

Grânarul din Doștat.

Pentru a șesea oară vin a vē cere loc în prețuita noastră »Foaia Poporului« spre a face cunoscut sporiul la care am ajuns noi Doștățenii, cu grânarul înființat înainte cu șese ani.

Scriem cu drag despre grânarul nostru, care în anul acesta, sărac prin nerodire, este o adevărată binecuvântare. Și Doamne ce bine era, că dela început se ne fi urmat și alții din plugarii nostri cu înființarea de atari grânare, — pentru-că și alte-dăți, dar' în acest an de lipsă este un dar dela D-zeu. Ne a scăpat pe mulți în trecut din ghiarele cămătarilor, dar' în anul acesta ne scapă pe unii de perirea de foame.

Aflați dar' on. Redacție, și voi frați plugari din toate părți, că noi am încheiat socoteala în anul al șeselea, cu un capital în bani de 4000 cor 69 bani, ear' în bucate 992 metr. Bani sânt sporiul bucatelor vândute în trecut și șese ani, — ear' bucatele sânt parte taxe dela 168 membri plătite regulat, chiar și în acest an sărac, parte 668 metr., sânt cumpărate pentru grânar de prin luna Septemvrie anul trecut.

Și ce mângâiere pentru noi, — frați plugari — soți de suferință! că lipsiți sântem și noi, — nu-i vorbă, ca toată lumea, da totuși de foame nu sântem de sărit în apă, căci dela grânarul nostru ne folosim cei de tot lipsiți cu împrumuturi de bucate de 5—15 măsuri, așa încât chiar se nu ni se deie bucate dela stat, cari pe la noi încă nici nu a sosit, noi tot o vom scoate până la cea primăvară, când apoi nime, căruia îi place a lucra nu mai piere de foame.

Sânt vrednici de laudă și conducătorii grânarului, căci cucuruzului i-a statorit un preț de așa, încât prețul tîrgului, ca și anii trecuți, așa și în acest an, prea sigur putem știi că va fi mai mare. Ba sau mai hotărît, în adunarea noastră generală, din 22 Ian., ca din cele 4000 cor. numai 1/3 parte să fie depusă la bancă (cassa centrală arhidiececană) ear' restul, excepțional, numai pentru acest an se-l împartă a împrumuturi de 10—30 cor. cu percente legali, oamenilor cari simt lipsă

de nutreț ori alte trebuințe. Câte oftări și vaete nu s'ar fi domolit și pe airea prin atari grânare? Da câte moșii, poate dea țaranilor ar fi scăpate de întăbulări pe la bănci? Și peste acestea ce ușurare au se le facă, la ai noștri, la timpul său cu plățirea salariului învătătoresc?

Cum am fi dorit să ne urmeze și alții. Siliți fraților, ce nu ați făcut până acum, faceți baremi pe viitor, că nime nu știe ce mult folos aduc atari grânare, numai cei cari au gustat bunătățile lor.

Înainte de închiere, se nu 'mi-se iese în nume de răi, pentru a da un indemn spre binefacere și altor colegi ai dlui învățator al nostru Iosif Barb, care pentru a îmbărbăta pe bieții oameni, plățindu-și taxele de membri trăgându-și unii dela gură, așa zicând, numai se nu rămână în restanță, a dăruit din salariul seu suma de 100 cor. pentru sporirea grânarului.

Acest ofert a fost primit cu însuflețite aclamări din partea membrilor adunării generale de: să trăească, învățatorul nostru.

Un membru.

Serisori pedagogice.

Stimate Prietine!

Sosit-a timpul, ca să satisfac unei vechi promisiuni, ce-ți făcusem cu ocazia întâlnirii noastre după venirea mea dela universitate. Atunci, adică îți făgăduisem, ca în o serie de scrieri pedagogice, o să caut a da unele poze și învățături din temeiul științei mie predilecte, a pedagogiei.

Voesc deci să încep și cu ajutorul lui Dumnezeu să o duc, până unde va permite spiritul meu de observare și priceperea în materia, cu care voesc a mă ocupa. Așa încep prima scrisoare:

I.

'Mi-se frământă mintea asupra întrebării, cum ași începe mai potrivit, pentru ca să câștig dela început atenția cetitorului. Cred că mai potrivit nu s'ar putea, decât dacă mă voiu pune și voiu cerceta, ce părere au masele poporului sau mai corect, ce înțelege țărănimea noastră sub creștere sau cu terminologia noastră științifică, sub educație?

Înainte de a da un răspuns hotărît la această întrebare e bine să se scrutăm mintea țaranului român spre a afla și alte gândiri laterale, cari stau în legătură strînsă cu chestia educației.

În popor auzi mai puțin vorbindu-se de creștere ca de învățatură. Dacă o mamă vrea să-și scuze copilul pentru vre-o negliobie, care taie în domeniul creșterii, o auzi zicând: »Iartă-l, că nu știe, nu-i priceput, n'are atâta învățatură; ce a făcut a făcut din nepricepere n'are atâta învățatură. Cu deosebire se întemplă asta, când își dau părinții mai săraci un copilăș de 14—16 ani la slujit.

Tot astfel am auzit scuzându-și bărbatul bătăran soția-sa cu lipsa de învățatură, cu lipsa de școală, mai ales când s'a certat cu notarul, primarul ori chiar domnul avocat.

Ce denoată asta? Nimic altceva, decât că în popor este convingere psihică, că lipsa științei este cauza tuturor relelor. Avea drept Cichindeal când zicea:

»Minte, minte nație română

Și mai fericit, ca tine nimeni nu va fi.

Nu știu alții, dar' eu în părțile Munților-Apuseni, pe cari le cunosc mai bine am

fiut experiența, că poporul e foarte setos după învățătură. Dacă un copil e puțin mai deștept și anume, dacă știe cânta în biserică și știe spune apostolul, apoi părinții și neamurile îl și socot vrednic de popă ori dascăl. Ii auzi zicând: »Alduiască-i Dumnezeu gurița. Ce mai glas de popă etc.»

Nu odată 'mi-s'a dat ocazia să fiu năpădit de oameni din satul meu, cu rugări, ca să le duc copii la școala cea săracă, zicând: »că ar fi pagubă să rămână cutare și cutare copil, care cântă așa frumos în biserică etc.

Și când le spuneam, că noi nu avem școală săracă, ei se dăbălăzau și răspundeau că au auzit ei, că este. Și dacă le spuneam că este dar' nu e românească și aici ar trebui să-și părăsească limba, să nu mai știe de ai lor, de părinți, frați și surori, să nu mai vie în satul lor nici-odată, atunci îmi reflectau: că atunci mai bine să se facă slugă, că o trăi el cumva, cum am trăit și eu, care încă n'am moștenit dela nimenea, ci m'am ținut cu palmele.

Să înțelege, că eu totdeauna am schimbat direcția discuției și le-am zis: că atunci e mai bine să-ți dăm la o măestrie, că și așa se poate face domn. Când le vorbeam de măestrie nu bucuros discutau; ba unii mai îndrăzneți îmi răspundeau: aceia sunt »domni cu sula în straiță«. Ce domn e acela, când el nu are nici casă, unde să șadă. Apoi am văzut eu, ce rău trăiește la noi cismarul cutare, ori sучiu cutare etc.

Avea dreptate, căci experiența cu meseriași de pe sate îl întărise în convingerea asta. Singur fărâșia o socotea de ceva, dar' adăugea, că numai Țiganii să fac covaci.

Înzadar' căutam să-i capacitez, că respectivii n'au fost decât niște cârpaci, cari n'au învățat nicăiri regulat, ei persistau pe lângă părerea lor. Și pe țaran nu-l poți abate, ori câtă trudă 'ți-ai da dela ceea-ce 'și-a pus în cap nu-l poți abate. Asta e dovada cea mai sigură despre mărginirea în suflet a cuiva, ba cum putea zice, că e dovada ignoranța, chiar și când se manifestă la un cu oare-ce cart.

Abia după-ce 'mi-a succes să rup ghița și să aduc niște nepoți săraci la covrigărie în Sibiu și apoi să-ți arăt, când erau sodali, bine îmbrăcați, cu ceasornic la vestă și cu bastonaș, a început să-și schimbe părerea. Acum mă năpădesc să vie la meserii, așa încât în toamnă mă trezesc cu un moț de vre-o 15 ani în opinci și cu straița în spate, venind cale de patru zile pe jos, la Sibiu, să-ți dau la măestrie. Interesant este a să știe, că ei așteaptă ca după un an să și fie domnișori, ba să le trimită și bani, cum a făcut un văr al meu, sodal de covrigărie în București.

Ce urmează din cele povestite până aci? Două lucruri: întâiu că țărănimea nu pune preț pe vorbe, pe ea numai faptele o pot încălzi și mișca. A doua că e foarte conservativă și greu de abătut dela calea sa. Conservatismul ei e o mare pedică în progresul nostru cultural.

Dar' pe când o recunosc aceasta, nu pot să nu-i dau expresiune și convingerei mele, că acestui conservatism înăscut, avem să-ți mulțumim în mare parte existența noastră ca națiune. De nu era conservativ poporul nostru nu aveam azi limba românească, port române, prasnice românești și obiceiuri frumoase românești. El le-a păstrat; el le ține și el crede, că le va ține și în viitor.

Din constatarea acestor adevăruri rees următoarele învățăminte pentru inteligența dela sate, preoți și învățători:

a) Să nu umble cu vorbe late și umblate a convinge poporul, ci să se pună pe fapte

și cu ele să convingă poporul căci »din fapte se cunoaște omul și din fructe pomul«.

b) Să-ți caute prin pilde vii a stîrni în țărănime iubire sfântă cu meseriile și astfel ei le abate mințile dela căile cele rătăcite, căci dacă vom avea o clasă mijlocie bine întemeiată, atunci și eluptarea drepturilor politice va succede mai ușor și mai de grabă.

c) Nimeni din numita inteligență să nu grăbească cu introducerea de nouă obiceiuri, până-ce nu e convins de puritatea lui românească, și precum ceea-ce nu-i cunoaște proveniența. Sînt mulți, cari cred, că să recomandă prin aceea, că aduc ceva nou. Să găsesc feciori sfătoși sau femei ocoșe, cari ne-au stricat portul cu pocituri străine.

Dr. Petru Șpan,

SFATURI.

Vreți să puteți curăți bine sticla dela lampă când e tare petată, frecați o cu o bucată de lână muiată în spirit de de sare (acid clorhidric).

*

Vreți să nu plesnească de căldură sticla dela lampă, puneți o să fiarbă bine într'un vas cu unt de lemn.

*

Vreți ca haina ruptă cărpindu-o să fie ca nouă, puneți sub ruptură o bucată de cauciuc mai mare ca ruptura.

Apropiati una de alta bine părțile ruptei așa ca să fie ca și mai înainte de-a să rupe, așezate, și punând deasupra o cărpă, călcați barbătește cu ferul cât mai ferbinte și veți vedea minunea din întrebare, de oare ce cauciucul se moaie și se lipește bine de postav.

„Călimdarul Poporului“ pe 1905.

Vestea cea mai bună și îmbucurătoare, ce o putem da în numărul de azi al foii noastre este, că a eșit în tipar

„Călimdarul Poporului“ pe 1905.

E mult îmbucurătoare aceasta veste, pentru-că iubitului nostru popor 'i-se dă earăș un bun prilej a avea cu preț de tot mic o carte bună, o carte folositoare, cum este »Călimdarul Poporului«.

El îi arată zilele și lunile anului ce vine, sărbătorile și târgurile de preste an, apoi schimbările vremii și multe alte lucruri bune de știut.

Partea literară e foarte bogată și neîntrecută în bucăți alese de cetire din trecutul neamului nostru, în sfaturi și povești, în glume și povestiri vesele etc. așa, că cetitorul rămâne încântat de ele. Dar' el va mai afla în Călimdar și *Răvașul nostru*, în care se înșiră și povestesc toate întâmplările mai de frunte de preste an: să vedă înaintările și suferințele noastre pe toate terenele și alte întâmplări din străinătate etc.

Afară de toate aceste, »Călimdarul Poporului« pe 1905 este împodobit cu o mulțime de ilustrații foarte frumoase cum nu a fost nici într'un an: portrete de ale fruntașilor nostri, două portrete ale lui Ștefan-cel-Mare, chipuri din războiul ruso-japonez etc.

Și totuși pe lângă acest cuprins bogat și felurit

»Călimdarul Poporului« pe 1905 costă numai 40 bani și porto 5 bani.

Ca rubiților noștri țărani să le vie mai ieftină trimiterea prețului pe postă, e bine să se însoțească mai mulți înșă din un sat; în acest cas porto postal e mai ieftin.

Librarilor și vînzătorilor prin ram-bursă, sau plătite esemplarele cu banș gata, li-se dă rabat de 30%.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Șelimbăr.

Este în genere cunoscut, că un ram însemnat al culturii minții și inimii sînt și așa numitele producțiuni musicale-declamatrice, cari de un timp încoaci încep a să familiariza și în comunele noastre rurale. O astfel de producțiune s'a aranjat și în comuna noastră Șelimbăr, în seara de 2/15 Ianuarie a. c., luând parte inteligența din jur și popor. Venitul brut a fost 76 cor. 76 bani, ear' spesele 13 cor. 56 bani rezultând un venit curat de 63 cor. 20 bani. Venitul curat e destinat pentru facerea unor bănci acomodată în școlă noastră, în locul celor vechi și necurățunzătoare. Venim deci prin aceasta a mulțumi tuturor participanților pentru sprijinul oferit și în deosebi D-lor suprasolvenți, cari sînt următorii:

Stefan Dregiciu, 40 bani și Dumitru Popoviciu, 80 bani; învățători în Sadu, Aurel Barb, inv. 1 cor. Ioan Nedelcu, comercianț, 60 bani; Nicolae Săcărea, inv., 60 bani; Dimitrie Săcărea, par. 1 cor; Ioan Roman, par., 1 cor. 20 bani; toți din Tălmăcel, Petru Drăgoiu, Sibiu, 80 bani; Ilie Dragomir, Șuramare, 40 bani; Alexandru Morar, vice-not., 40 bani; Aurel Moga, notar, 1 cor. ambu din Veștem, Mihaiu Giurca, notar, Rășinar, 1 cor. D-zeu le răsplătească jertfa adusă,

Șelimbăr, în 20 Ianuarie 1905.

În numele comitetului parochial:

Nicolae Vlad,
par. și pres. com.

CRONICĂ.

La oficiul de dare din Zelău s'a întâmplat Duminică noaptea un mare furt. Făptuitori până acum necunoscuți au spart cele două case vertheimiane și au furat din ele: șeptezeci mii de coroane în bani gata, apoi libele de depuneri și toate hărțile de valoare. Paguba într-agă este aproape o jumătate milion de coroane.

*

Viață lungă În Brăila a murit săptămîna trecută o femeie Paraschiva Negulescu, în vîrstă de 112 ani.

*

† Vasile Petri, binemeritat pe terenul pedagogiei, a răposat Marți noaptea în Năsăud, în etate de 71 ani. V. Petri s'a născut în Mocod la 2 Febr. st. v. 1833. Studiile pedagogice și-le-a făcut în Praga, după absolvirea cărora a fost învățător la școala capitală din Năsăud până la 1860, ear' de atunci până la 1869 profesor la preparandia din Năsăud, apoi la cea de stat din Deva și inspector al școalelor române din acel ținut, ear' în anii 1871-75 director al școlii grănițerești din Orlat. A scris numeroase cărți didactice și a redactat patru ani revistele pedagogice »Școala română« și »Școala practică«, pe acel timp cele mai bune foi pedagogice dela noi.

*

Pentru abonații noștri din America. *Iubiții noștri abonați din America, pentru a încunjuța ori-ce confuze, sunt rugați a trimite banii de abonament sau ori-ce alți bani, d. e. pentru comande de cărți etc. în plic (cuvertă), adresată de-a dreptul redacției «Foaia Poporului». Pe plic se arată că scrisoarea cuprinde bani și câți? și în scrisoare se scrie adresa și comanda. În chipul acesta putem să îndeplinim numai decât comanda. Modul de a trimite banii prin mijlocirea bancarilor și băncilor, dă prilej la multe confuzii, la cari noi nu suntem de vină. Rugăm deci pe iubiții noștri compatrioți din America, a da ascultare acestel rugări a noastre, în interesul lor propriu.*

Cununie. D-ra Elisabeta Bârs și dl. Jeronim Nemeș își sîrbează cununia Duminică în 13/26 Februarie la 3 ore d. a. în biserică gr.-or. română din Săcel.

Nou avocat. Dl. Iosif de Lemény face cunoscut că și-a deschis cancelarie advocațională în Cincul-mare (Nagysink) (în piață lângă hotelul »Concordia«.)

Papa către Țarul. Când Papa Piu X a aflat despre modul crud, cum a toșt s-grumată mișcarea revoluționară în Petersburg, a scris o scrisoare la Țarul, pe care a trimis-o prin doi curieri și în care îl roagă pe Țar să asculte plîngerile poporului său.

— Numai cu iubire se poate mîntui poporul rusesc — scrie între altele Papa în scrisoarea sa.

Din aceasta ar putea învăța nu numai Țarul ci toți tiranii, fie capete încoronate, fie miniștri.

Fispani abziși. Comitele suprem al Aradului Urban Ivan, după cum scrie o toaie din Arad, și-a dat abdicarea. Deodată cu urban au demisionat încă 19 comiți supremi. Abdicarea acestora stă în legătură cu rezultatul alegerilor, nepriincios guvernului.

Dr. Felix. Din București a venit știrea, că acolo a răposat săptămîna trecută Drul Felix, fost profesor de universitate și membru al Academiei române etc. El a scris multe cărți folositoare pe terenul igienic.

Legumăritul. Cu titlul: Sfaturile cele mai delipsă pentru prăsierea și folosirea legumelor, a apărut, în editura librăriei Ciurcu din Brașov o broșură de 98 pag. scrisă de harul învățător George Maican. Broșura e împodobită cu mai multe ilustrații în text și costă 24 bani.

Al 62 și 63-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormîntare din Sibiu« a solvit zilele acestea ajutorul statutar după răposajii membri Elena Ionescu, și Ana Meltzer n. Proștean.

Acestea formează casurile al 62 și 63-lea de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormîntare.

Convocare. Membrii reuniunii »Maica Domnului« a femeilor române gr.-cat. pentru decorarea bisericii din Noul-Român prin aceasta se convoacă la I adunare generală, ce se va ținea în 15 Februarie st. n. pe lângă următorul program. Deschiderea adunării. — Raportul despre activitatea comitetului și a verei reuniuni. — Alegerea unui comisiuni de 6 pentru cenzurarea raportului de sub. p. 2. — Raportul comisiunii. — Statorirea bugetului pe 1905 prezentat de comitet. — Alegerea alor 2 bărbați de în redere în comitetul administrativ. — Alegerea de 3 în comisiunea verificatoare. — Eventuale propuneri. — Închiderea adunării. Noul-Român, în 1 Febr. 1905. Maria Bonca, presidentă. Alexandru Bugner, secretar.

Raportul despre prima ședință literară a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 26 Ianuarie n. c., din lipsă de loc, îl dăm în nrul viitor al foii noastre.

Reducerea emigrării la America. La congresul statelor-Unite a fost prezentat un proiect de lege, în care zice să nu fie lăsați să intre în America decât cel mult 80.000 emigranți pe an. Să crede, că proiectul va fi primit.

Fulgere iarna. Din Oradea-mare se scrie, că prin unele părți ale Bihorului s'a văzut o rară întâmplare. După vreme noroasă și ninsoare, cerul timp de un pătrar de oră a fost luminat de fulgere, cari se repetau des unul după altul. La Oradea-mare curentul luminării electrice nefuncționând atunci și astfel orașul fiind în întunec, lucirea fulgerelor arăta o privese foarte frumoasă.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor din Sibiu« s'au mai făcut următoarele dăruiri: Aurlian Oprean, ales paroch în Mihăești (prot. Dobra) și soția sa Silvia n. Miclăuș. cor. 2:40; Ioan Micu, proprietar în Sebeșul-inf. cor. 2; Iosif Enescu, paroch în Sibiu (suburbul-inf., 40 bani) Petru Meltzer, zidar, în amintirea răposat i sale mame Ana Meltzer, n. Proștean, cor. 1:70; la nunta economului Nicolae Imberus din Bungard cu Maria Nic. Modrean, la stăruința dlui Ioan Imberuș dela »Foaia Poporului«, d-na Elena N. Lazar, căs. Boicean a dăruit 20 bani, ear' ceialți nuntași 1 cor. și 1 ban; Vic. Tordășianu, 10 bani.

Sărbătorirea lui Strossmayer. Episcopul croat Strossmayer din Diacovar a împlinit zilele aceste 80 de ani. Din acest prilej Croații au dat frumoase sărbări în cinstea bătrânului iubitor; el a primit însă telegrame de felicitări și dela fruntașii din alte țări slave, între alții dela regele Petru al Serbiei, dela deputați cehi etc. Strossmayer, cum știm, e mare patriot croat și mare slav și un protivnic al Ungurilor.

Nemernici. Din mai multe părți din cercul de alegere al Vințului-inf. și din al Trascăului am primit rapoarte despre alegeri. În ambele cercuri, dar' în deosebi în cercul Vințului, pe lângă alegătorii Români bravi, au fost și uscături, chiar unii preoți, apoi alți fruntași de pe sate, cari au votat cu candidatul străini și au pricinuit căderea candidaților naționali. Toți acestia sunt binecunoscuți în respectivele cercuri și noi nu-i putem numi, decât cum îi numește un corespondent al nostru: Nemernici.

Băile Herculeane. (Mehadia) vor fi de aci înainte administrate de stat. Până acum băile au fost date în arîndă, acum le-a preluat statul și va face unele zidiri noue. Intre altele erarul va zidi un mare hotel cu 420 mii de cor. și va mări sala de cură etc.

Dela teatru.

Sămbătă seara s'a predat piesa: »Nacht-asyl« (Asil de noapte) de Maxim Gorkij. Piesa aceasta renumită e un tablou mișcător a miseriei și a decadenței. Acțiune ca atare nu este; e ca un chip, care mișcă, are vieță. Rolele principale le-au avut d-nii Staerk, Olmar, Günther, Redl, Kunst, ear' dintre dame: Herma Wanke și Ida Günther. Piesa s'a predat cu mult succes; publicul numeros a aplaudat mult. Rolele au fost toate bine jucate.

Duminică seara s'a dat drăguța operetă: »Frühlingsluft«.

Luni s'a repetat piesa: »Der Biberpelz«.

Marti seara s'a predat tragedia: »Der Fall Clemenceau« de Dumas, în beneficiul simpaticeii actriței, Gretel Bruckschewska. Pu-

blicul a aplaudat mult pe beneficianta, care și-a jucat rolul cu destoinicia obicnuită. Rol principal au mai avut încă d-nii Günther, Olmar și d-na Camilla Richter.

Mercuri seara s'a repetat piesa: »Nacht-asyl« de Gorkij.

Joi seara sa dat piesa: »Der Athlet« de Bahr.

Producțiuni și petreceri.

In Cornișel.

Comitetul parochial gr.-or. român din comuna Cornișel cu ocaziunea sfințirii noului edificiu școlar, ce se va celebra după serviciul sfinței liturghii la 1/12 ore a. m. prin delegat Consistorial, aranjează Duminică în 30 Ianuarie st. v. (12 Febr. n. a. c.) în localitatea școlii o petrecere. Venitul curat este destinat pe seama școlii. La 2 ore p. m. va fi banchet pentru popor, separat.

In Galeș.

Tinerimea școlară și adultă din Galeș va da o producțiune, Sămbătă în 29 Ian. c. st. v. (în presara hramului școlar: Trei sfinți Ierarhi) cu următorul program: a) »Ca o zi pe primăvară« — b) »Moartea vitează«. — c) »Domnul Mircea«. coruri de copii. — »Carul cu boi«, cor »Șezătoarea« piesă teatrală de Dumitru Lăpădat. »Sărăcie lucie«, comedie într'un act de I. Vulcan. După producție va fi jo și cină comună.

In Turda.

Meșeriașii români din Turda aranjează o petrecere împreună cu teatru, Sămbătă în 18 Febr. st. n. a. c. în sala cea mare dela hotelul »Europa«. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăcelilor de meserii lipsiți de mijloace. Otertele marinimoase sînt a se adresa dlui Silviu Bologa, cassar. Să va juca piesa teatrală »Sămbăta morților«. In paușă se va juca »Călușerul și »Bătuta«.

In Alba-Iulia.

Corul bisericii rom. gr.-or. din Alba-Iulia (Maier) cu filia Murăș-Port dă un concert împreună cu o producțiune teatrală Duminică în 6/19 Februarie 1905 în sala cea mare a hotelului »Europa«. Presidentul comitetului aranjator e dl Dr. Alexandru Fodor. Venitul curat e destinat 3 părți pentru acoperirea speselor avute cu edificarea școlii, eară o parte pentru sporirea fondului edificării unui seminar român. Program: T. Popoviciu, a) »Toarce lele« cor mixt. b) »Foaie verde pup de crin« cor mixt. — I. Vidu, a) »Bobocel și inele« cor. bărb. b) »Moșul la drum« cor bărb. — T. Popoviciu »Bagă doamne luna n nor« cor mixt. cu duet de bas și bariton. — N. Musicescu, a) »Nevasta care iubește« cor mixt. — I. Vidu, b) »Logojana« cor mixt. »Ruga dela Chiseteu« comedie populară într'un act cu cântece corale, soluri și joc, de Iosif Vulcan. După producțiune urmează dans.

Apa minerală amară

254 7-25

Francisc Iosif

Representanță proprie de apominerale amare.

V. secț. de med. a Casei generale de bolnavi în Viena.

In Blaj.

Tinerimea română din Blaj aranjează **Duminecă** în 26 Faur 1905 în sala cea mare a hotelului »Univers«, un picnic (petrecere). Venitul este destinat pentru »Căminul românesc«, și »Reuniunea femeilor române« din Blaj. **Presidentul** comitetului aranjator este dl Aurel Ciato.

In Săliște.

Reuniunea meseriașilor din Săliște. cu concursul reuniunii de cântări, aranjează o producțiune teatrală cu joc și tombolă, **Duminecă** în 19 Februarie st. n. în sala festivă a școalei din loc. Inceputul la 7 oare seara. Venitul curat este destinat pentru toudul săracilor.

Programul: Surugiul, cântecel comic de V. Alexandri.

Scara Măței, operetă în un act de V. Alexandri. Comitetul.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

I. P. R. în R. Mulțumite colegiale

I. Soh. Inv. în S. r. Mulțumite; urmează în curând.

L. C. în I. Noi nu avem statute, căci românele nu sunt tipărite. Adresează-te în Săliște la dl not Hențiu și la ministerul de agricultură.

I. H. în Cața. Carte englezescă-remânească este; costă 1 cor. și porto 10 bani. Trimite banii.

Ab. nr. 2546 (N. R. în Sel.) Cere un catalog și informații dela librăriile Ciurcu (Brașov) și W. Krafft (Sibiu).

M. Const. în G. Med. Am vestit, că 1 Călindar și Bibliot. »Foi Pop.« nr. 1 2 3, costă 1 cor. 10 bani. Trimite banii.

V. Mih. în L. În nrul viitor, nefind loc în acesta.

V. H. și L. Al. în B. sr. M. Noi nu avem foaiea, de care vorbiți, dar i-am dat corespondența Dv. Trebuie însă să-i trimiteți abonamentul: 6 cor. pe an.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Eftin de minune!

500 buoați ou fl. 1.85.

Un orologiu excelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil ac de orăvătă cu brillant-simil; un inel aurit cu peșteră limit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manșete, guler și un plept, gar. 3%, aur-două, 6 bucați batiste de buzunar, gar de in; unelte de serie elegante de nikel o etui de oglindă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucați de bilete artistice a bărbatilor renumiți ai secolului trecut, 72 buc pene de cancelarie engleze și încă 395 bucați diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis Toate la oaltă cu orologiu care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, să trimiți numai decât îndărpt bani. 17 1-1

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.**Scrisuri funciare,**

scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.**Avansuri pe efecte publice.****Credite de cont-curent**

contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de case de fer

(safe deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 6-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Cunoscuta hârtie de cigarete egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Oanei.

7 4-52

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1908 la expoziția economică București și premiu, medalia de argint.

38 24-26

Orologe, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de orologe, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă »marca«, afară de aceasta să dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 24 4-52

Nr. 160 F. Orologiu de nikel, cu coperiș duplu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nikel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor. Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 160 F.

AVIS.

Am onoare a avisa pe stimații mei mușterii și p. t. public, că cu **fabrica mea de licher** și cu **negotul meu de spirituoase** m'am strămutat în casa mea de nou edificată în

Nr. 7

în strada Gușteriții,

unde, ca și mai înainte, se află în mare asortiment și cu prețurile cele mai ieftine **licherurile** mele foarte fine, distinse la **expoziția industrială sibiiană din 1903** cu premiul prim, **medalie de aur.**

Recomand și escelentul meu

Rum indigen

în calitatea cea mai fină, cum și garantat

Rum de Jamaica veritabil

importat direct din Londra, mai departe **cognacul veritabil** al renumitei firme de fabrică **Czuba-Durozier**, în umplătură originală și după măsură, **rachiu veritabil, curat de lagăr și treve, slivovitz veritabil, curat, vechiu** cum și în general toate soiurile de spirituoase bune și foarte ieftine.

Cu distinsă stimă

Henric Rieger

fabrică de licher și neguțătorie de spirituoase.
Sibiu, strada Gușteriții Nr. 7.

29 2-8

===== În provincă listă de prețuri și mostre gratis și franco. =====

2 6-20

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străintate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de hpsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodul seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și lustrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 24-

Hôtel Habermann mai înainte Neumüller.

Deschidere de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că am preluat

Hôtelul Habermann mai înainte Neumüller

aflător pe promenada Bretter și l-am *desch's Joi, în 29 Dec. 1904.* În deosebi fac atent pe onor public dela țară asupra aranjamentului solid și modern al odăilor mele pentru străini și oaspeți.

O curte mare și grajduri frumoase stau la dispoziția onor. public.

Nisuindu-mă întotdeauna, de a mulțami conștiențios pe on. mei oaspeți, semnez

cu distinsă stimă

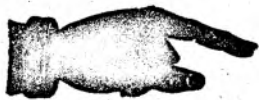
288 6-6

Iosif Barbu

hotelier.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecutiă cea mai solidă.

13 3-26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Eslnhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabricanților de clavire din Viena.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, officei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 6-52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de incheierea scaunului numai decât să comandez Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școalei nr. 35.

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară
și
lumini de stearin
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,
albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin
mușcături și scobite, pachetarea cea mai
bună, tămâie, benzoë, ulei de ars de
calitatea cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie
înființată la 1848. 27 B—

SIBIU, Strada Gușterii 25.

Contra tusei, răgușelei și catar au efectul cel mai bun

Bomboanele-Pemete

ale lui

RÉTHY!

La cumpărare trebuie să fim atenți
și să cerem lămurit bomboane de-ale
lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații
fără nici un folos.

1 Carton 60 banl.

Să cumpărăm numai bomboane
Pemete de-ale lui Réthy. 11 12-12

Ludovic Ferencz,

crotor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de toamnă și iarnă

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacko,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru **pard-
sturi** și „Raglam“, cari se afla
todeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În casuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ora.

9 6-52

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 34-52

—** întemeiată la anul 1868 **—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și esplosiune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvrea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:

95,727.010 coroane.

10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.882 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.068 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mari.

Avis de deschidere.

Firma veche și bine cunoscută

JULIUS MEINL

(înființată în anul 1862),

cea mai mare și mai veche negu-
tătorie specială pentru cafea, teie,
cacao și ciocolată, și-a deschis în

SIBIU

Strada Cisnădiei N. 24

o filială și are onoare a invita p. t.
public pentru a o visita.

Vă rog cereți catalog de prețuri
și broșură!

Ambele se trimit gratis și franco
la adresa dorită.

279 2-10

Marca de scutire

Cernea delmprimat E. T. Gleitsmann, Dresda—Budapesta.